

DÉLMAGYARORSZÁG

81. évfolyam, 112. szám
1991. május 15., szerda

ALAPÍTVÁ : 1910-BEN

Havi előfizetési díj: 185 forint
Ára: 7,40 forint

Antall a Szentföldön

Magyarországra hívtuk a román elnököt – Meggazdagodhatunk az EXPO-turizmusból – Olasz bankárok érdeklődnek az egyetemi campus iránt

Nem tudja megerősíteni azt a szovjet szóvivői bejelentést, hogy nyárra kitűzték volna a csúcstalálkozót – jelentette ki tegnapi satóértékezletén George Bush amerikai elnök. Bush nem volt túl derűlátó a közel-keleti rendezést illetően sem, miután Baker külügyminiszter negyedik közvetítési kísérlete is kudarccal zárult.

Ter-Petroszjan örmény parlamenti elnök azzal vádolta Mihail Gorbacsovot, hogy mindenáron akadályozni akarja Örményország haladását a függetlenség felé. Az azeri határhoz közeli örmény falvak elleni katonai támadásoknak örmény források szerint legkevesebb ötven halálos áldozata volt.

Antall József miniszterelnök Ion Iliescuhoz intézett levele magyarországi látogatásra szóló meghívást is tartalmaz – jelentette ki Teodor Melescanu román külügyi államtitkár egy rádióinterjúban. Ide tartozik a hír is, miszerint tegnap Magyarországra érkezett Nicolae Spiroiu altábornagy, Románia nemrég kinevezett nemzetvédelmi minisztere.

A jövő hét elejére várható az Alkotmánybíróság döntése a kárpótlási törvénnyel összefüggő, a köztársaság elnöke által feltett kérdésekről – nyilatkozta dr. Holló András, az Alkotmánybíróság elnöke az MTI-nek. A főtítkár elmondta, hogy ha az aggályok nem találtnak megalapozottnak, akkor a köztársasági elnök öt napon belül köteles lesz aláírni a törvényt.

Az Országgyűlés tegnapi plenáris ülésén a honatyák egyhangúlag, 218 szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadták az új számviteli törvényt.

Megállapodások Izraellel

Magyar–izraeli kormányközi egyezmények aláírásával zárult kedden délbén Jeruzsálemben *Antall József* magyar és *Jichak Samir* izraeli kormányfő csaknem kétórás megbeszélése. A miniszterelnöki hivatalban lezajlott tárgyalások végén a két kormányfő beruházásvédelmi egyezményt, műszaki-tudományos együttműködési szerződést, valamint a kettős adóztatás elkerüléséről szóló megállapodást szentesített aláírásával.

– Ezek az egyezmények tovább erősítik majd a kapcsolatot és a barátságot Izrael és Magyarország között – jelentette ki ez alkalomból Jichak Samir, jókívánságait tolmácsolva magyar partnerének és munkatársainak.

Antall József ugyancsak meggyőződését fejezte ki, hogy a három megállapodás elősegíti majd a kapcsolatok bővülését. Megjegyezte azt is: „Szeretném, ha mindig egymástól tudnánk meg az egymásról alkotott véleményünket, ahogy az barátokhoz illik”. Erről a Tv-híradó tudósítójának kérdésére bővebben válaszolva a következőket mondta: „sokszor beszélnek a magyar kormányról és Magyarországról olyan hangon, olyan beállításban, amely nem felel meg a valóságnak. Biztosítottuk az izraeli felet arról, hogy a magyarországi zsidóságnak garantáljuk a jogait, szavatoljuk a közösségi életet és a teljes szabadságot”.

EGY AMERIKAI DIPLOMATA – SZEGEDEN

Ne várjunk a sült galambra!

– Oroszul, franciául és németül is beszélnek – mondta az amerikai diplomata –, de a magyar nyelvnek bonyolultabb a nyelvtana, nagyon sok a kivétel, ezért szinte minden szóról tudni kell, hogyan használják. A magyar nem hasonlítható más nyelvhez. Tavaly augusztus óta tanulom: Washingtonban naponta 6 órát foglalkoztam a magyar nyelvvel. Február óta pedig a szegedi tanárképző főiskolán öt tanár segítségével tökéletesítem magyar tudásomat, filozófiát, közgazdaságtant is hallgatók, ismerkedem az országgal, új állomáshe-lyemmel.

– Miért éppen itt tanul? A korábbi évtizedekben elképzelhetetlen lett volna, hogy egy diploma-ta, ráadásul egy amerikai, vidéken bókálsszon, s ne a főváros valamely preferált és jól ellenőrzött intézményében „ismerkedjen” velünk.

– Magyarország teljes nyitottságát jelenti ez. Valóban, még egy évvel ezelőt is lehetetlen lett volna, hogy egy amerikai diploma-ta feleségével együtt egy

Idegen nyelveket tanulunk – többé-kevésbé szorgalmasan. Valljuk be őszintén: nehezen szántuk rá magunkat az idegen szavak, a fura nyelvtanok, a lehetetlen akcentusok elsajátítására. Sokáig a magyar nyelv gyönyörű hangzását, változatos gazdagságát, Európán belüli egzotikumát hangoztattuk, össznemzeti szinten sehogy sem akartuk belátni nyelvi kisebbségünket, azt, hogy nekünk kell megtanulnunk a „nagyok” nyelvét. Ezért elkerelkedett szemmel, elismerő fejbőlintással csodálkozunk, ha egy népesebb ország, egy nagyobb nemzet fia arra vállalkozik, hogy megismerje a mi „gyönyörű”, „gazdag” és „egzotikus” anyanyelvünket. Nos, nyelvi büszkeségünk dagadhat, lokálpatriotizmusunk tobzódhat, Howard D. Clark úr, az amerikai nagykövetség leendő gazdasági tanácsosa Szegeden tanul magyarul.

vidéki főiskola óráit látogassa, ráadásul ne valamilyen hotelben, hanem olyan családnál helyezték el, ahol a férj hivatásos katona. Nekünk így sokkal könnyebb megismerni a magyar kultúrát. Személyes ismeretségen múlott, hogy a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán tanulnak magyarul amerikai diplomaták, de szeretnénk, ha ez állandó, tartós kapcsolattá válna.

– Miért került Magyarországra? – A kelet-európai reformokkal, a kétoldalú gazdasági kapcsolatokkal foglalkozom. Két évig, 1986-88 között Moszkvában

is az volt a munkám, ami most Budapesten vár rám. Magam kértém, hogy Magyarországra kerüljek. Szeretek tanulni idegen nyelveket és az amerikai külügyminisztériumban kevesen beszélnek jól magyarul. Az utóbbi 2-3 évben a politika, ezután a gazdaság átalakulása, fejlődése lesz itt az érdekes.

– Az ön kontinensnyi országából milyennek látják a szigetnyi Magyarországot helyzetét? Arra kérem, gazdasági tanácsot először Szegednek adjon!

– A gazdasági fellendülésre Magyarországnak, Cseh és Szlo-

Bírósághoz fordul a televízió?

Folynak a tárgyalások a Magyar Televízió és a Magyar Műsor-szóró Vállalat között – adott tájékoztatást kedden az MTI kérésére *Hankiss Elemér*, a Magyar Televízió elnöke. Elmondta: épp most kapták meg a műsorszórók legújabb ajánlatát, ám az nem tartalmaz lényeges változást az eddigiekhez képest. Amennyiben nem tudnának megállapodni, perre mennek, sőt még az is lehet, hogy a két fél közösen indítaná meg a jogi eljárást, kérve: a bíróság működjön közre a méltányos ár megállapításában.

A Műsorszóró Vállalattal zajló vita, a kiéleződő anyagi problémák miatt szenvedett kése-

ORSZÁGGYŰLÉS

Vita az egyházi tulajdonról

Alakuló ülésétől számított 100. munkanapjára ült össze a szabadon választott Parlament. A plénum elsőként a volt egyházi ingatlanok tulajdoni helyzetének rendezéséről szóló törvényjavaslat általános vitáját kezdte meg.

Salamon László, az MDF vezér-szónoka elmondta, hogy mivel az egyház „szolgált szerepéhez” megfelelő tárgyi feltételekre van szükség, ezért az MDF támogatja a tárgyalandó törvényjavaslatot. *Tóth Sándor* (KDNP) kijelentette: közös ügrről van szó; a tulajdoni rendezés legényesebb alapelve a funkcionális elve, amelyben csak másodlagos az igazságtétel igénye. Ez azt jelenti, hogy a rendező elv nem a reprivatizáción és a reparáción alapszik.

„Annak, hogy a vallásszabadság a gyakorlatban megvalósuljon, az állam és az egyház szétválása a biztosítéka” – jelentette ki felszó-lalásában *Mészáros István*, az SZDSZ vezér-szónoka. Az SZDSZ

delmet a döntés az esetleg indítandó új Híradóról is, ám az elnök leszögezte: „egy-két héten belül megoldom a Híradó-kérdést”. Különböző megoldási módok lehetségesek – értelmezte kijelentését –, s ezek közül egy, az új stáb létrehozása.

A hírügynökség kérdésére válaszolva az elnök kitért az Országgyűlés ülésének közvetítésére is. A rendszeres program fenntartása az intendánsokon, illetve a köztük és a Parlament vezetői közötti esetleges megállapodáson múlik. (Az adások jelenleg a Szabadság téri kasszá-terhelik.)

ebben a formában nem fogadja el a törvényjavaslatot, mert több kárt okozna, mint hasznot – mondta.

A Független Kisgazdapárt meggyőződése, hogy az egyházaknak vissza kell kapniuk évszázados tulajdonukat – mondotta *Kovács László*.

Jánosi György – előrebocsátva, hogy a szocialista frakció elfogadhatatlannak tartja a törvénytervezetet – úgy ítélte: a kárpótlási törvény után a kormánykoalíció most a civil szféra egy újabb kiválasztott rétegének akar kedvezményeket juttatni.

Elhibázottnak minősítette a törvénytervezetet *Fodor Gábor*, a fiatal demokraták vezér-szónoka is. Az alkotmányügyi bizottság szoros szavazati eredmény mellett alkalmatlannak ítélte a javaslatot az általános vitára.

BIZTOS(ÍTÓS) TIPP

Holnaptól szabad a gazda

Minden jel arra mutat, hogy az új gépjármű-felelősségbiztosításban érdekelt hat társaságnak sikerült olyan csábító jutalékrendszert kidolgoznia, olyan anyagi érdekeltiséget teremtenie, hogy ügynökeik mindent elkövetnek a szerző-déskötésért. Első ilyen élményem a múlt hétfőn volt, akkor azonban egy órán belül éppen három ajánlatot kaptam: egy biztosítós hölgytől, a kolléganőmtől, illetve egy ismerősömtől, akinek közeli rokona is intézi a biztosítást.

Persze ha egészen pontosan akarok fogalmazni, az ajánlat csak ígervényre szólt: „Ugye nálam kötöd (köti)?” Azt már mondanom sem kell, hogy mindjárt az első jelentkezőnek elígértem magam, a feltételek alapos mérlegelése nélkül. Az elmúlt másfél hét alatt természetesen akadt még néhány ajánlattevő.

A történet valójában április 30-án kezdődött, akkor vált véglegessé a kötelező felelősségbiztosítás második felévi díja. Bonyoldalmakat megelőzendő, a hat érdekelt biztosító társaság megegyezett abban, hogy a szerződéseket csak május 16-ától kezdődően kötik. Arról, hogy ezt ki és mennyire tartja be, erősen megoszlanak a vélemények, bár a szóbeszéd esetenként tényeken is alapulhat.

Ilyen idő előtti szerződés volt például a múlt hét pénteken, amikor valaki 3 hónapos külföldi útra készült és sürgősen kellett neki a zöld kártya. Egyszeri

elbírálás alapján természetesen megkötetett az új biztosítás. Bár ezt jogszabály eddig sem tiltotta, az egyezség alapján csak holnaptól, május 16-ától szabad a gazda, ha eddig el nem köteleztük magunkat a munkahelyeken, az iskolákban, a rokonoknál, vagy a szomszédoknál.

„Remélem az én ügynökeim voltak” – közölte velem a hat biztosító társaság egyikének megyei igazgatója, amikor az ügynökinvázioról beszélgettünk. Ez érthető is, hiszen az új kötelező felelősségbiztosítás jó üzlet, biztos piac, igyekszik tehát mindenki a lehető legnagyobb szívettel kiharítani belőle. Így talán még az is érthető, ha egy biztosítónál dolgozó adminisztratív alkalmazottnak – nem ügynöknek! – hallgatólagosan legalább tíz szerződést illik produkálnia a cég érdekében. Nem esoda hát, ha sógor, koma, jó barát a mi autónkat akarja biztosítani.

Kovács András

MSZP – KERESZTÉNYSZOCIALISTA TAGOZAT

Jöhetnek zsidók és muzulmánok is

Az ideológiai gátak eltávolításának fontosságát hangsúlyozta *Kiss Ernő*, a párt egyik alelnöke az MSZP szegedi keresztényszocialista tagozatának alakuló ülésén tegnap kora este a Tisza Lajos körüti székházban. Kiemelte: a hívó emberek már korábbi kongresszusokon is hallatták hangjukat, de a Szocialista Párt 1989-ben, születése pillanatában, s azóta többször is nyilvánította, hogy a szocializmus-tól nem idegenek a keresztény értékek – Nyugat-Európában és az amerikai kontinensen, a volt szocialista országok közül például Lengyelországban ez a fajta házasság egyáltalán nem jelent újdonságot.

Kovács Győző, a KDNP egyik szegedi alapítója azt fejtegette, hogy nem csak a transzcendentális végtelenre, Istenre, hanem a társadalomra is nyitottnak kell lenni. A szocialista eszmevilág nagyon mélyen gyökerezik a keresztény humanista szellemiségben; már a kereszténység korai századaiban jelen van a szociális gondolat. A keresztényszocialista párt és szervezete Magyarországon sem hagyomány nélküli. A mai kereszténydemokrácia kétségbevonhatatlan szociális érzékenysége ellenére elégtelen a keresztényszocializmus megjelenítésére – indokolta távozását a KDNP-ből.

Javaslatait az alábbiakban foglalta össze:

– a munkás fogalmának újraeltváltoztatásának fontosságát értékelése – a Kommunista Kiáltvány és a Tőke már nem nyújt alkalmas fogódzkodat; – politikai eszközök és megoldások kellenek a negatív társadalmi tendenciák (elszegényedés stb.) megállítására;

– a bérvita alapvető jelentőségű; a régi, rossz kollektív szerződések rendszere helyett modern szakszervezeti érdekképviselet szükséges;

– legyen nyáron egy meeting – például *Mártélyon* –, hogy az ország Keresztényszocialista módon gondolkodói találkozhassanak és nézeteiket kicserélhessék;

– indítsanak ősztől gazdasági szabadegyetemet.

Nem magyarulkodni kell, hogy létezzünk, minduntalan elnézést kérni, hanem helyet a nap alatt a munka, a tisztesség és becsület s a szeretet pilléreire épülő értékrend vállalásával – tette hozzá egy hölgy zárszónak is beillő mondanóját.

A jelenlevők – leszögezve, hogy szó nincs új párt csírájáról – egyhangúan kimondták a keresztényszocialista tagozat megalakulását (bár a pontos elnevezésben egyelőre nem állapodtak meg), de tárt karokkal fogadják a zsidókat vagy a mohamedánokat is.

Hitvitának helye nincs – jegyezték meg.

Újszászi Ilona

Ódor József